

Lov om trossamfund uden for folkekirken

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Definition af trossamfund

§ 1. Ved trossamfund forstås i denne lov et fællesskab, hvis medlemmer samles om en tro på magter, som står over mennesker og naturlove, efter udformede læresætninger og ritualer.

Kapitel 2

Trossamfunds grundlæggende frihed og rettigheder

§ 2. Trossamfund kan frit dannes med ethvert lovligt formål.

§ 3. Et trossamfund har ret til at udøve sin religion, herunder ved overholdelse af religiøse ritualer og skikke samt religiøs undervisning, såfremt der ikke herved opfordres til eller foretages noget, der strider mod bestemmelser fastsat ved lov eller i medfør af lov.

§ 4. Et trossamfund har ret til at udpege personer til at varetage et forkynderembede, rituel ledelse eller tilsvarende.

§ 5. Et trossamfund har ret til at opføre religiøse bygninger. Dette forudsætter, at betingelserne i den øvrige lovgivning om bygningsmæssige krav m.v. er opfyldt.

§ 6. Et trossamfund kan efter ansøgning til kirkeministeren få tilladelse til at anlægge og drive egne begravelsespladser.

Stk. 2. En ansøgning i henhold til stk. 1 skal ledsages af en vedtægt om bestyrelse, tilsyn og benyttelse m.v. af begravelsespladsen, herunder oplysninger om de særlige forhold, der gør sig gældende i henseende til gravstedernes udformning og beståen. Vedtægten skal godkendes af kirkeministeren. En tilladelse til anlæg af begravelsesplads forudsætter endvidere, at det pågældende areal er erklæret egnet til anlæg af begravelsesplads af Styrelsen for Patientsikkerhed.

Stk. 3. Kirkeministerens tilladelse efter stk. 1 kan bl.a. betinges af, at der stilles sikkerhed for begravelsespladsens vedligeholdelse. Sikkerhedens art og størrelse fastsættes af kirkeministeren.

Stk. 4. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om oprettelse af begravelsespladser for trossamfund.

Kapitel 3

Anerkendelse

§ 7. Et trossamfund kan registreres som anerkendt trossamfund, såfremt det

1) har mindst 50 myndige medlemmer, der enten har fast bopæl i Danmark eller dansk indfødsret, og

- 2) ikke opfordrer til eller foretager noget, der strider mod bestemmelser i lov eller bestemmelser fastsat i medfør af lov.

Stk. 2. Anmodning om anerkendelse skal indeholde følgende oplysninger:

- 1) Navn og hjemsted for trossamfundet.
- 2) Antal myndige medlemmer af trossamfundet.
- 3) Trossamfundets vedtægter.
- 4) Navn og adresse på den kontaktperson, der er ansvarlig i forhold til Trossamfundsregistret.
- 5) En tekst, som udtrykker, beskriver eller henviser til trosgrundlaget eller læretraditionen i trossamfundets religion.
- 6) Dokumentation for eller beskrivelse af trossamfundets centrale ritualer.
- 7) Det seneste årsregnskab, som skal være revideret og give et retvisende billede af trossamfundets økonomiske forhold.

Stk. 3. Kirkeministeriet kan ved besøg hos trossamfundet anmode om at få forelagt en fortegnelse over trossamfundets myndige medlemmer, såfremt der skønnes at være et behov herfor.

Stk. 4. Anerkendelsen indføres i Trossamfundsregistret, der henhører under Kirkeministeriet.

§ 8. Et trossamfund, der omfatter flere menigheder, forsamlinger eller kredse m.v., kan ved anmodning om anerkendelse indgive en fortegnelse over disse med angivelse af betegnelse, hjemsted, organisationsforhold og økonomiske forhold.

Stk. 2. De menigheder, forsamlinger eller kredse m.v., der er nævnt i stk. 1, anses for anerkendte som en del af trossamfundets anerkendelse, såfremt de opfylder den betingelse, der er anført i § 7, stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Menigheder, forsamlinger og kredse m.v., der angiver at være en del af et anerkendt trossamfund, kan ikke opnå selvstændig anerkendelse.

§ 9. Et anerkendt trossamfunds rettigheder og forpligtelser i henhold til bestemmelserne i kapitel 5 indtræder fra det tidspunkt, hvor anerkendelsen er indført i Trossamfundsregistret, jf. § 7, stk. 4.

§ 10. Anerkendelsen af et trossamfund ophører, hvis trossamfundet anmoder herom, eller hvis anerkendelsen tilbagekaldes, jf. § 22.

§ 11. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om kravene til anmodning om anerkendelse, herunder om anvendelse af den digitale løsning, som Kirkeministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening), samt om indretning og førelse af Trossamfundsregistret og om meddelelse af oplysninger fra registeret.

Kapitel 4

Det Rådgivende Udvalg vedrørende Trossamfund

§ 12. Kirkeministeren nedsætter et rådgivende udvalg vedrørende trossamfund. Udvalget består af 4 medlemmer, der besidder sagkundskab inden for henholdsvis religionshistorie, religionssociologi, teologi og retsvidenskab.

Stk. 2. Udvalgets medlemmer udpeges for 4 år ad gangen.

Stk. 3. Udvalget vælger selv sin formand.

§ 13. Kirkeministeren anmoder Det Rådgivende Udvalg vedrørende Trossamfund om at afgive indstilling i sager vedrørende anerkendelse af trossamfund. Kirkeministeren er ikke bundet af udvalgets indstillinger.

Stk. 2. Kirkeministeren kan anmode Det Rådgivende Udvalg vedrørende Trossamfund om at afgive udtalelse i andre spørgsmål, hvor kirkeministeren skønner, at en sagkyndig udtalelse kan have væsentlig betydning.

§ 14. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler for Det Rådgivende Udvalg vedrørende Trossamfunds virksomhed.

Kapitel 5

Vielsesbemyndigelse m.v.

§ 15. Kirkeministeren kan efter ansøgning fra et anerkendt trossamfund bemyndige en myndig person i trossamfundet til at forrette vielser, jf. § 17, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.

Stk. 2. Vielsesbemyndigelse, jf. stk. 1, kan enten gives til at foretage en enkelt vielse eller som en stående bemyndigelse til at foretage vielser.

Stk. 3. I forbindelse med ansøgningen skal trossamfundet meddele de relevante oplysninger om den person, der ønskes bemyndiget, jf. § 16.

Stk. 4. Ved ansøgning efter stk. 1 vedlægges trossamfundets vielsesritual. Af ritualet skal det fremgå, at de to personer, der indgår ægteskab, ved samtidigt møde på spørgsmål fra vielsesforretteren skal erklære at ville ægte hinanden og derpå af vielsesforretteren forkyndes at være ægtefolk. Det skal endvidere fremgå eller bekræftes, at vielsen sker i overværelse af mindst to vidner.

Stk. 5. Vielsesritualet må ikke indeholde særlige betingelser for ægteskabet, som strider mod dansk rets regler om myndige personers selvbestemmelsesret, eller som indeholder forskelsbehandling på grund af køn.

Stk. 6. Nærmere regler om fremgangsmåden ved vielse i de anerkendte trossamfund fastsættes af kirkeministeren.

§ 16. Som udøver af offentlig myndighed skal en vielsesforretter

- 1) have arbejdstilladelse eller være fritaget fra krav om arbejdstilladelse,
- 2) besidde de kvalifikationer, herunder tilstrækkelig beherskelse af dansk sprog, som er nødvendige for at kunne varetage de myndighedsfunktioner, der er forbundet med at forrette vielser, og
- 3) udvise en adfærd, der ikke gør den pågældende uegnet eller uværdig til at udøve offentlig myndighed.

Stk. 2. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om sprogkrav til vielsesforretteren.

§ 17. Tildeling af vielsesbemyndigelse skal betinges af, at vielsesforretteren inden 6 måneder efter tildelingen af bemyndigelsen gennemfører et kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre. Fristen på 6 måneder kan efter ansøgning forlænges ved lovligt forfald. Kirkeministeriet kan fritage vielsesforretteren fra at deltage i kurset, hvis vielsesforretteren har et tilsvarende dokumenteret kendskab til dansk familieret, frihed og folkestyre.

Stk. 2. Kurset finansieres gennem brugerbetaling.

Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren nærmere regler om kurset, herunder regler om ansøgningsprocedure, betingelser og vilkår for lovligt forfald, regnskab og opkrævning af gebyr, udstedelse af kursusbevis og betingelser for fritagelse fra kurset.

§ 18. Forinden en person bemyndiges til at forrette vielser, skal den pågældende afgive en erklæring om samvittighedsfuldt at ville overholde dansk lovgivning, herunder de gældende regler for vielse efter lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.

§ 19. En stående vielsesbemyndigelse bortfalder, hvis

- 1) trossamfundet anmoder herom,
- 2) vielsesforretteren fratræder sin stilling i trossamfundet eller
- 3) vielsesforretteren ikke længere har ret til at arbejde i Danmark, jf. § 16, stk. 1, nr. 1.

Stk. 2. Kirkeministeren kan tilbagekalde en vielsesbemyndigelse, hvis den bemyndigede ikke længere opfylder de betingelser, der er anført i § 16, stk. 1, nr. 2 og 3, eller kravet i § 17 om gennemførelse af kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre.

Stk. 3. Kirkeministeren kan endvidere tilbagekalde en vielsesbemyndigelse, såfremt den bemyndigede ikke i udøvelsen af sin funktion overholder dansk lovgivning, herunder de regler, der gælder for vielser efter lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.

Kapitel 6

Tilsyn og tilbagekaldelse af anerkendelse

§ 20. Et anerkendt trossamfund skal meddele oplysninger til Trossamfundsregistret om ændringer i de forhold, der er anført i § 7, stk. 2, nr. 1-4, og om væsentlige ændringer i de forhold, der er anført i § 7, stk. 2, nr. 5 og 6.

Stk. 2. Hvert tredje år indkalder Kirkeministeriet oplysninger fra alle anerkendte trossamfund om, hvorvidt der er sket ændringer i de forhold, der er anført i § 7, stk. 2, nr. 1-6.

Stk. 3. Skønnes det nødvendigt, kan Kirkeministeriet endvidere ved besøg hos trossamfund anmode om at få forelagt en fortegnelse over et trossamfunds myndige medlemmer.

§ 21. Et anerkendt trossamfund skal hvert år udarbejde og indsende det seneste årsregnskab til Kirkeministeriet med henblik på offentliggørelse på Trossamfundsregistrets hjemmeside.

Stk. 2. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om regnskabets udformning, revision, indsendelse, offentliggørelse m.v., herunder om anvendelse af den digitale løsning, som Kirkeministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening), samt frister herfor.

§ 22. Opfylder et anerkendt trossamfund ikke længere betingelserne for anerkendelse, eller overholder trossamfundet ikke de forpligtelser, der er fastsat i denne lov, kan kirkeministeren tilbagekalde anerkendelsen.

Stk. 2. Har trossamfundet i forbindelse med den manglende opfyldelse af de fastsatte forpligtelser udvist svig, tilbagekalder kirkeministeren anerkendelsen af trossamfundet.

Stk. 3. I andre tilfælde end dem, der er nævnt i stk. 2, skal trossamfundet have en frist på højst 6 måneder til at afhjælpe den manglende opfyldelse af trossamfundets forpligtelser, såfremt sådan afhjælpning er mulig.

Kapitel 7

Ministerialbogføring

§ 23. Ministerialbogføring i forbindelse med navngivning, navneændring, vielse og udstedelse af navne-, dåbs- og vielsesattest i de trossamfund, der er anerkendt ved kongelig resolution før den 1. januar 1970, ophører.

Kapitel 8

Ikrafttræden m.v.

§ 24. Loven træder i kraft den 1. januar 2018, jf. dog stk. 2 og 6.

Stk. 2. Lovens §§ 23 og 27 træder i kraft den 1. januar 2023. Indtil §§ 23 og 27 træder i kraft, er det kun de trossamfund, der er anerkendt ved kongelig resolution før den 1. januar 1970, der kan føre ministerialbøger og udstede navne-, dåbs- og vielsesattester, ligesom bestemmelsen om anerkendte trossamfund i § 18 i navneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1816 af 23. december 2015, kun finder anvendelse for disse trossamfund.

Stk. 3. De ved denne lovs ikrafttræden anerkendte eller godkendte trossamfund anses for anerkendte trossamfund, såfremt de opfylder de betingelser, der er nævnt i § 7, stk. 1.

Stk. 4. De ved denne lovs ikrafttræden meddelte vielsesbemyndigelser til præster i de anerkendte og godkendte trossamfund er fortsat gældende.

Stk. 5. Funktionsperioden for Det Rådgivende Udvalg vedrørende Trossamfund begynder den 1. januar 2019.

Stk. 6. § 26 træder i kraft den 1. januar 2019.

Stk. 7. Regler udstedt i medfør af § 16, stk. 1, nr. 3, § 17, stk. 2, og § 20, stk. 3, 3. pkt., i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1818 af 23. december 2015, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af denne lov.

§ 25. Kirkeministeren fremsætter forslag om revision af loven i folketingsåret 2021-22.

Kapitel 9

Ændringer af anden lovgivning

§ 26. I ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1162 af 1. september 2016, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 1553 af 13. december 2016 og senest ved § 12 i lov nr. 688 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 A, stk. 2, indsættes som 4.-6. pkt.:

»For trossamfund, som søger om godkendelse, jf. stk. 3, på baggrund af det religiøse virke, er det endvidere en betingelse, at de er registreret som anerkendt trossamfund efter lov om trossamfund uden for folkekirken eller tilsvarende regler i et andet EU- eller EØS-land. For menigheder, forsamlinger og kredse m.v., som søger om godkendelse, jf. stk. 3, på baggrund af det religiøse virke, er det en betingelse, at de er anerkendt som en del af et trossamfunds anerkendelse efter lov om trossamfund uden for folkekirken eller tilsvarende regler i et andet EU- eller EØS-land. 5. pkt. gælder dog ikke for valgmenigheder, som er anerkendt efter lov om valgmenigheder.«

2. I § 12, stk. 3, indsættes som 5.-7. pkt.:

»For trossamfund, som søger om godkendelse, jf. stk. 4, på baggrund af det religiøse virke, er det endvidere en betingelse, at de er registreret som anerkendt trossamfund efter lov om trossamfund uden for folkekirken eller tilsvarende regler i et andet EU- eller EØS-land. For menigheder, forsamlinger og kredse m.v., som søger om godkendelse, jf. stk. 4, på baggrund af det religiøse virke, er det en betingelse, at de er anerkendt som en del af et trossamfunds anerkendelse efter lov om trossamfund uden for folkekirken eller tilsvarende regler i et andet EU- eller EØS-land. 6. pkt. gælder dog ikke for valgmenigheder, som er anerkendt efter lov om valgmenigheder.«

§ 27. I navneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1816 af 23. december 2015, foretages følgende ændring:

1. I § 18 udgår »eller i et anerkendt trossamfund«.

§ 28. I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1818 af 23. december 2015, som ændret ved lov nr. 1729 af 27. december 2016, § 1 i lov nr. 81 af 24. januar 2017 og § 1 i lov nr. 550 af 30. maj 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 16, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »denne,«: »og«.

2. I § 16, stk. 1, nr. 2, ændres »vedkommende trossamfund,« til: »vedkommende trossamfund.«

3. § 16, stk. 1, nr. 3, ophæves.

4. § 16, stk. 3-8, og § 20, stk. 3, 2. og 3. pkt., ophæves.

5. I § 17, stk. 2, ændres »særligt bemyndiget dertil« til: »bemyndiget hertil efter kapitel 5 i lov om trossamfund uden for folkekirken«.

§ 29. I lov om begravelse og ligbrænding, jf. lovbekendtgørelse nr. 906 af 25. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 16, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

2. I § 16, stk. 3, der bliver stk. 2, udgår »og 2«.

3. I § 16, stk. 4, der bliver stk. 3, udgår »og 3«.

4. I § 16, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1 og 2«.

Kapitel 10

Territorialt gyldighedsområde

§ 30. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Givet på Christiansborg Slot, den 19. december 2017

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Mette Bock